

Datum 31 oktober 2023
Nummer 3562
Onderwerp Raadsvoorstel beschikbaar stellen middelen voor een nieuw dierenverblijf en een nieuwe padenstructuur te park Vreugd & Rust

Portefeuillehouder wethouder Belt

1. Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- a. Een krediet beschikbaar te stellen van € 120.000 voor de realisatie van een nieuw dierenverblijf en een budget beschikbaar te stellen van € 150.000 voor de realisatie van een nieuwe padenstructuur in park Vreugd & Rust;
- b. De investering van het nieuwe dierenverblijf af te schrijven in 25 jaar;
- c. Begrotingswijziging 24 van 2023 vast te stellen.

2. Aanleiding

Park Vreugd & Rust is een ware oase in de gemeente Leidschendam-Voorburg. Het is een bijzondere en zeer gewaardeerde groene ruimte. Waarom? Het is een rijksmonument met hoge erfgoedwaarde en een groen uitloopgebied waar mensen zich goed voelen: om te wandelen, te ontmoeten of om zomaar te genieten in een groene omgeving; om even te kunnen ontsnappen aan het (drukke) stedelijk gebied. Park Vreugd & Rust wordt door een breed publiek bezocht. Het wordt intensief gebruikt door gezinnen met kinderen, bijvoorbeeld voor een bezoek aan de dierenweide. De dierenweide biedt bovendien werkruimte aan cliënten van Middin (zorginstelling); het verzorgen van dieren is een belangrijke dagbestedingsactiviteit. Ook ouderen waarderen het park voor een ommetje of om bij te kletsen op een bankje. Het is bovendien van belang dit soort parken duurzaam te ontwikkelen naar de toekomst, aangezien de groene (uitloop)ruimte in toenemende mate aan belang wint; bijvoorbeeld als antwoord op weersextremen of in het versterken van natuurwaarden. Kortom, doorontwikkeling van park Vreugd & Rust draagt bij aan het versterken van erfgoed-, natuur- en recreatieve waarden, evenals aan het welzijn van inwoners als geliefd groen uitloopgebied.

Momenteel wordt het park opgeknapt, waarbij verschillende planonderdelen gefaseerd worden uitgevoerd. Dit project is ontstaan uit een burgerinitiatief ingediend door de Stichting Mooi Voorburg. In dit participatieproject heeft de gemeente samen met Mooi Voorburg een restauratieplan voor het rijksmonument park Vreugd & Rust ontwikkeld. Voorafgaand is hiertoe een

'tuinhistorisch onderzoek en waardenstelling' (2021) opgesteld. Dit onderzoek vormt samen met het oorspronkelijke plan (opgesteld door landschapsarchitect J.D. Zocher junior) de 'onderlegger' van het restauratieplan. De beschreven planonderdelen (prestaties) zijn weergegeven in het instandhoudingsplan: '*Vreugd en Rust te Voorburg: Instandhoudingsplan 2023-2029*' (vastgesteld door het college op 11 juli 2023). Het instandhoudingsplan beschrijft de benodigde aanpassingen en geeft aan hoe het park moet worden gerestaureerd, evenals hoe het na restauratie in stand kan worden gehouden. De raad heeft in 2022 reeds steun uitgesproken voor het restauratieplan (en middelen beschikbaar gesteld; raadsvoorstel 2743) en onderschrijft het belang van kwaliteitsverbetering voor het park. Tevens zijn inwoners actief betrokken bij de planvorming (o.a. informatiefolders, wandelingen, inspraakmoment). Tijdens inspraak en rondleidingen werd duidelijk dat inwoners Vreugd & Rust ervaren als een geliefd wandel- en recreatiepark. Sinds de coronacrisis zijn inwoners dit groene uitloopgebied in toenemende mate gaan gebruiken en waarderen.

Om de plannen te financieren was het mogelijk om vanuit bestaande kredieten voor renovatie van groen, spelen en civiele werken middelen te reserveren voor de restauratie. Op basis van de plannen heeft de provincie een subsidie beschikbaar gesteld. De raad is door het college in 2022 gevraagd om extra middelen beschikbaar te stellen om als cofinanciering te dienen. Door o.a. de corona crisis is de uitvoering van de plannen vertraagd. Begin dit jaar is een definitief ontwerp opgesteld en zijn de plannen doorgerekend op basis van het ontwerp en de actuele gestegen prijzen. De beschikbare middelen bleken niet voldoende om het gehele plan uit te voeren. Om de subsidie te behouden moest een start gemaakt worden met de uitvoering van enkele specifieke onderdelen. O.a. de volgende onderdelen worden momenteel uitgevoerd en laten reeds resultaat zien: opknapbeurt van de dierenweide, nieuwe hekken, herstel groenperken, nieuwe historische banken, verbeterde speelplekken. In 2024 volgt ook renovatie van de tuilmuren. Renovatie van overig groen vindt mede vanwege natuurwaarden geleidelijk plaats vanuit bestaande kredieten. De onderdelen nieuw dierenverblijf, verbetering padenstructuur en aanleg brug completeren de renovatie naar het doel van het beleefbare en historische stadspark met natuurwaarden. Het nieuwe dierenverblijf is in een later stadium aan het plan toegevoegd en in het streefbeeld opgenomen. Op dat moment was hiervan nog geen kostenraming bekend. Het college wil deze onderdelen dan ook realiseren. De eerste twee zijn van belang om in lijn met fase 1 op korte termijn op te pakken. Hiervoor vraagt het college extra krediet aan bij de raad. De extra brug met bijbehorend dekkingsvoorstel volgt in een later stadium.

Voor het nieuwe dierenverblijf en de nieuwe padenstructuur zijn middelen benodigd. Met deze aanvullende middelen wordt invulling gegeven aan twee belangrijke doelen:

1. het verbeteren van de kwaliteit van de openbare ruimte en het creëren van een aantrekkelijkere, veilige leefomgeving (voor mens, plant en dier).
2. bijdragen aan goed beschermd en beleefbaar erfgoed.

Voor nadere informatie wordt verwezen naar raadsvoorstel 2743; Beschikbaar stellen middelen voor parkherstel en herontwikkeling park Vreugd & Rust.

3. Afwegingen

Project park Vreugd & Rust sorteert voort op een nieuwe fase in het restauratieplan. In deze fase ligt de focus op de volgende planonderdelen:

- Nieuw dierenverblijf;
- Nieuwe padenstructuur;

Beide onderdelen dragen bij aan de overkoepelende doelstelling van het instandhoudingsplan (kwaliteitsimpuls voor het park).

Nieuw dierenverblijf

Betrokkenen vanuit de gemeente en Middin hebben geconstateerd dat het onderkomen van de dieren in park Vreugd & Rust aan vervanging toe is (sleets geraakt). De realisatie van een nieuwe dierenstal is noodzakelijk en heeft hoge prioriteit. Enerzijds vanuit het oogpunt van dierenwelzijn; een veilig onderkomen voor dieren (voldoende ruimte om de dieren te kunnen ophokken, bijvoorbeeld bij vogelgriep) met bijbehorende opslagruimte voor o.a. hooi. Anderzijds is de realisatie ook van belang vanuit een sociaal maatschappelijke waarde (veilig indirect gebruik door cliënten van Middin; o.a. dieren op stal zetten, opslagruimte voor gereedschap). De beoogde nieuwe dierenstal wordt in samenhang ontwikkeld met de lopende planvorming voor park Vreugd & Rust. Zo gaat het onderkomen van de dieren een nauwe relatie aan met de herinrichting van de dierenweide (wordt momenteel uitgevoerd). In het instandhoudingsplan is hier rekening mee gehouden door het nieuwe onderkomen aan te geven op de plankaart

Nieuwe padenstructuur

In het restauratieplan is een nieuwe padenstructuur voorzien die teruggrijpt op de historische routing zoals de bekende landschapsarchitect Zocher jr. heeft bedoeld. Deze prestatie draagt bij aan kwaliteitsverbetering van de openbare ruimte (kwaliteitsimpuls wandelpark, aantrekkelijke leefomgeving) en draagt bij aan goed beschermd en beleefbaar erfgoed. Voor dit planonderdeel (en het restauratieplan als geheel) is uitgebreid overleg geweest met de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) en met de Welstandscommissie. Beide commissies onderkennen de toegevoegde waarde van de nieuwe padenstructuur en hebben hierop positief geadviseerd.

Aanvullende toelichting restauratieproces

Het restauratieplan voor Park Vreugd & Rust omvat verschillende planonderdelen, die gefaseerd worden uitgevoerd omwille van prioritering, beschikbare middelen en subsidievereisten. De gefaseerde aanpak is bovendien van belang om 'verstoring' te minimaliseren en 'rustmomenten' in het park te waarborgen, zodat niet alle delen tegelijkertijd worden verstoord door bouw- en renovatiewerkzaamheden. Deze rustmomenten bieden niet alleen ruimte voor bezoekers om te genieten van de ongerepte delen van het park, maar helpen ook om de natuurlijke omgeving te behouden en de impact van de restauratie op het ecosysteem te minimaliseren. Een gefaseerde

aanpak is tevens van belang voor het aanbrengen van nieuwe aanplant, om zo de vitaliteit en groei van beplanting beter te kunnen waarborgen. Door gefaseerd aan te planten, kunnen de nieuw aangeplante bomen, struiken en bloemen optimaal gedijen en worden ze niet overweldigd door te veel gelijktijdige veranderingen in hun omgeving.

Door het belang van deze stapsgewijze benadering, gekenmerkt door verschillende acties en genomen stappen gedurende het projectproces, is de doorlooptijd van het restauratieproject opgerekt. Deze fasering is in lijn met de behoefte aan zorgvuldige planning en de complexiteit van het restauratieproces, waarbij het overkoepelende doel 'kwaliteitsverbetering van het park' centraal staat.

4. De financiële gevolgen van het besluit

Voor de volgende fase in het project zijn aanvullende middelen benodigd. Dit ten behoeve van realisatie van de bovengenoemde planonderdelen: een nieuw dierenverblijf en een nieuwe padenstructuur.

Nieuw onderkomen dierenweide

De geraamde kosten van een nieuw onderkomen van de dieren bedragen afgerond € 120.000. Omdat sprake is van een nieuw gebouw moet de investering op grond van het Besluit begroting en verantwoording gemeenten (BBV) geactiveerd worden en wordt het actief afgeschreven. Omdat dit gebouw grotendeels uit hout bestaat is de economische/technische levensduur korter dan dat van een stenen gebouw. De afschrijvingstermijn, op basis van de verwachte economische/technische levensduur van dit gebouw, is bepaald op 25 jaar. Hiervoor is een afzonderlijke besluit van de raad nodig. De uit de investering voortvloeiende structurele kapitaallasten (rente en afschrijving) bedragen afgerond € 5.600 per jaar.

De structurele onderhoudskosten worden geschat op € 5.000 per jaar. Zowel de kapitaallasten als de onderhoudskosten worden verwerkt in de meerjarenbegroting 2024-2027.

Nieuwe padenstructuur

De geraamde restauratiekosten voor het terugbrengen van de oorspronkelijke padenstructuur bedragen afgerond € 150.000. Voorgesteld wordt dit bedrag te dekken ten laste van het voorlopige positieve exploitatieresultaat 2023.

Omdat het oppervlak van de paden niet toeneemt, maar alleen de ligging wordt aangepast wijzigen de onderhoudskosten niet en heeft dit geen budgettaire gevolgen voor de begroting.

5. Hoe zijn inwoners / belanghebbenden betrokken

Het project 'Parkherstel en herontwikkeling park Vreugd en Rust' is ontstaan uit een burgerinitiatief ingediend door de stichting Mooi Voorburg. In dit participatieproject heeft de gemeente samen met de stichting Mooi Voorburg een restauratieplan voor het rijksmonument park Vreugd en Rust opgesteld. Inwoners en ondernemers zijn betrokken via overleg, nieuwsbrieven, informatie via Het Krantje en informatieve wandelingen. Het Instandhoudingsplan heeft ook ter inzage voorgelegen. Met de horecagelegenheden, tennispark en Middin heeft afstemming plaatsgevonden.

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

R.J. den Haan
secretaris

M.W. Vroom
burgemeester

Documenten behorende bij dit raadvoorstel

- 3562 Concept raadsbesluit Beschikbaar stellen middelen voor een nieuw dierenverblijf en een nieuwe padenstructuur te park Vreugd & Rust
- 3562 Instandhoudingsplan: 'Vreugd en Rust te Voorbrug: Instandhoudingsplan 2023-2029';
- 3562 Raadsvoorstel 2743; Beschikbaar stellen middelen voor parkherstel en herontwikkeling park Vreugd & Rust;
- 3562 Begrotingswijziging nr. 24;
- 3562 Bijlage kostenoverzicht park Vreugd & Rust